

#MEDIACHALLENGE: cyfrowa rzeczywistość a edukacja medialna dziecka w rodzinie

Agnieszka Iwanicka

Zakład Edukacji Medialnej

Wydział Studiów Edukacyjnych

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Plan spotkania

- Znaczenie mediów cyfrowych w życiu dziecka
- Rola domowej edukacji medialnej
- Kompetencje cyfrowe dziecka a jego cyfrowy dobrostan

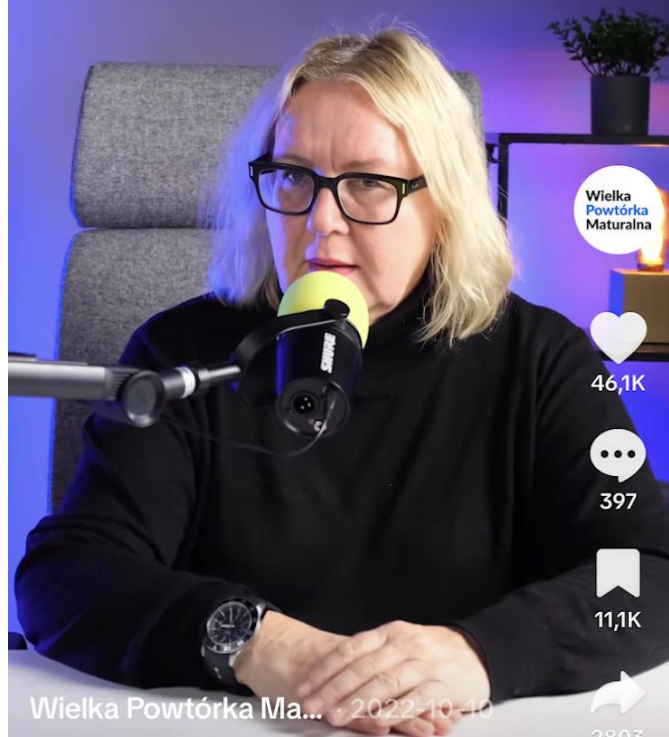
Znaczenie mediów cyfrowych w życiu dziecka

- Podział na świat realny i wirtualny jest już nieaktualny
- Dzieci, młodzież, dorośli – wszyscy jesteśmy zanurzeni w cyfrowym świecie, będąc naprzemiennie offline i online
- Im wyższe kompetencje cyfrowe tym bezpieczniejsze jest przebywanie w świecie online

09:44

LALKA

Wielka Powtórka Ma... · 2022-10-10
Te lektury musisz znać na maturze
2023! 100 #wielkapowtorka... więcej
oryginalny dźwięk - wielkapowt...

Wielka
Powtórka
Maturalna

46,1K

397

11,1K

2803

Dodaj komentarz...

Czy powinniśmy bać się mediów?

Dąbrowa Górnicza. "Tiktokowa rodzinka" z zarzutami. O dramacie 7-latka wiedzieli od dawna

O tym, jak mogło wyglądać życie chłopca z Dąbrowy Górniczej, który stał się gwiazdą patostreamów, od dawna wiedzieć miało wielu dorosłych. Byli to liczni internauci, moderatorzy TikToka, policja, pracownicy MOPS-u. Dopiero gdy do sieci wyłynął filmik, na którym dziecko wygląda na podduszane, do drzwi rodziny zapukała policja. Czy dramat siedmiolatka można było przerwać wcześniej?

Czy powinniśmy bać się mediów?

- Media to tylko narzędzia, to od nas zależy, co do nich „włożymy” lub co z nich „wyciągniemy”.
- Znajdziemy w nich treści bardzo pozytywne – np. wartościowe profile, treści poradnikowe, edukacyjne, informacyjne czy prospołeczne. Media, w pewnych sytuacjach, mogą zapewniać ludziom wsparcie – społeczne, instrumentalne czy emocjonalne.
- Ale w mediach znajdziemy również treści negatywne: bezwartościowe, przemocowe, patotreści – których coraz więcej, zwłaszcza w mediach społecznościowych, np. na ulubionym przez dzieci TikToku.

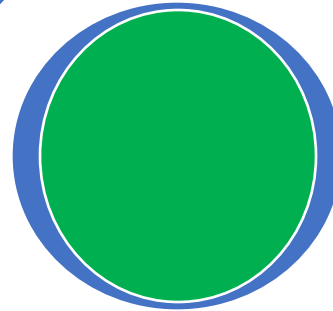
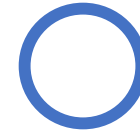
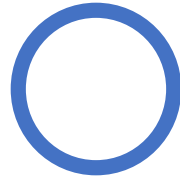
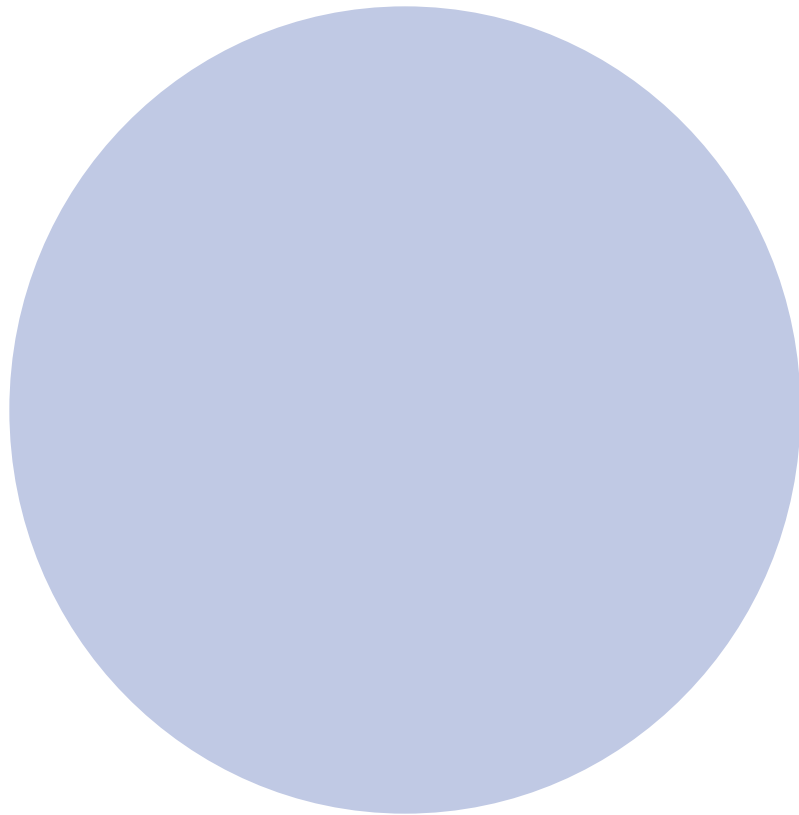
Młodzi w internecie

- Młodzi w internecie nie są jednorodną grupą
- Ich zachowania są różnorodne i zmienia się na przestrzeni lat
- Zwykle zajmujemy się osobami, których zachowanie odstaje od normy

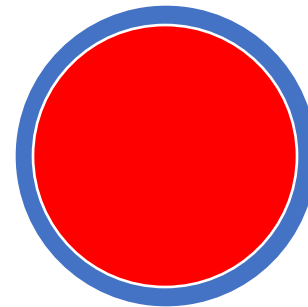

Młodzi w internecie – aktywności

Odbieranie treści
(konsumowanie ich)

Działania aktywne, kreatywne,
twórcze

Działania destrukcyjne

Młodzi w internecie - aktywności

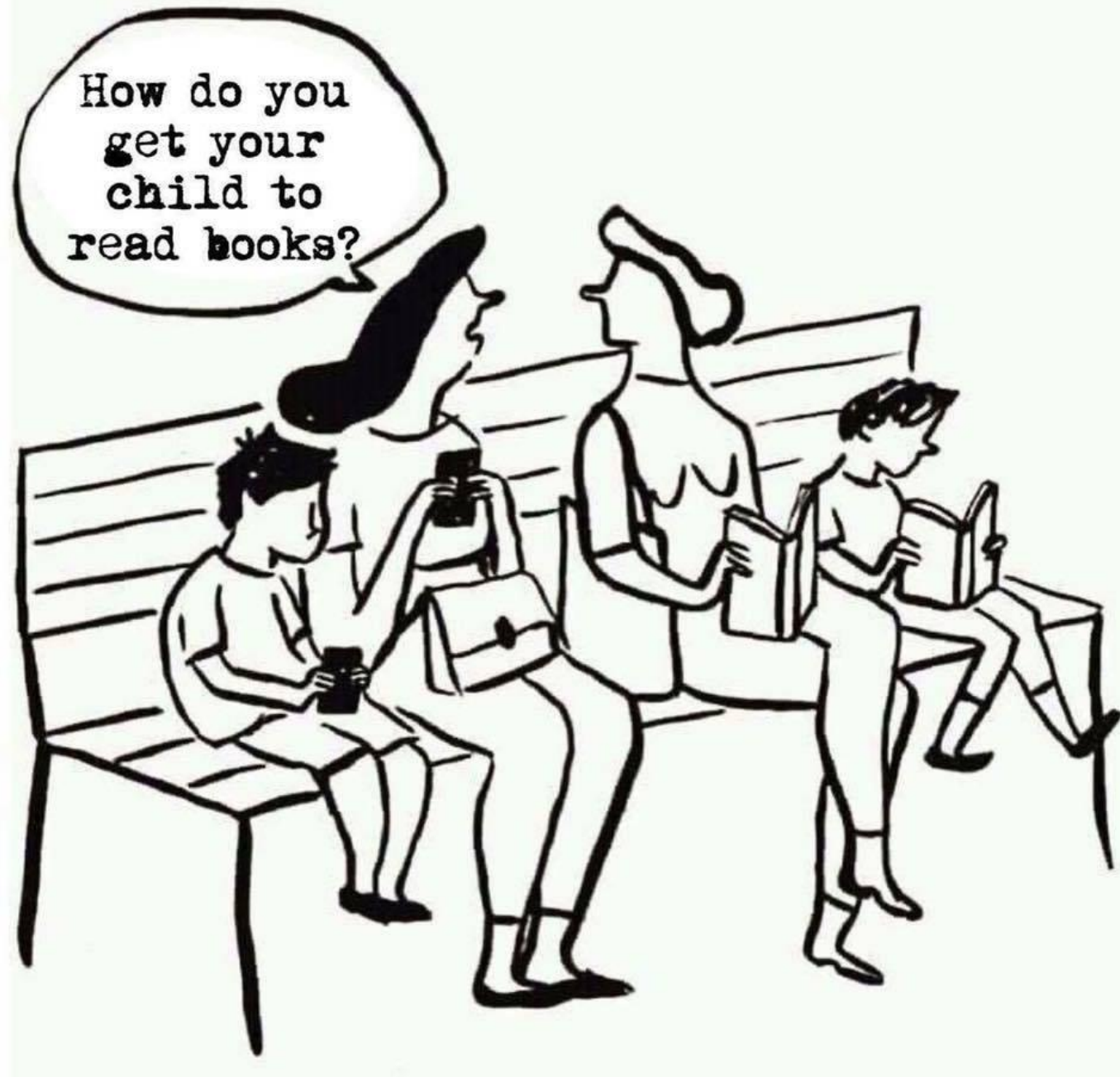
- Największa grupa robi proste rzeczy przy pomocy internetu: ponad **80%** młodych ludzi (11-17 lat) ogląda pliki wideo, komunikuje się z rodziną lub znajomymi, słucha muzyki online (używanie trochę jak radia, telewizora – nowe media, stare sposoby)
- **50-65%** odwiedza portale społecznościowe; gra w gry online; szuka rzeczy do kupienia lub sprawdza ich ceny; szuka informacji potrzebnych do nauki (EU Kids Online 2019).
- Im coś bardziej wymagającego zaangażowania w internecie, tym mniej użytkowników.
- **Zaledwie 5 % działa w sieci destrukcyjnie, negatywnie, 5% bardzo aktywnie, kreatywnie i twórczo, cała reszta to odbiorcy przeciętni, niczym się nie wyróżniający.**

Rola domowej edukacji medialnej

A zatem: co możemy zrobić, jako rodzice, rodzina, opiekunowie dzieci i młodzieży, aby pomóc dziecku dobrze funkcjonować w cyfrowym świecie?

Modelowanie

Modelowanie

- Uczymy się dzięki mechanizmowi **modelowania**.
- Dzieci obserwują nas gdy korzystamy z mediów (np. ze smartfona). Patrzą na każdy ruch, jaki na smartfonie wykonujemy, obserwują a potem powtarzają.
- To właśnie dlatego, gdy dziecko dostanie smartfon po raz pierwszy do ręki, WIE co z nim zrobić.
- To my sami uczymy dzieci, jak z mediów korzystać i to my dajemy im media do ręki.
- Czyli: jeżeli to my, jako rodzice często korzystamy z nowych technologii, jeżeli często „scrollujemy” fejsbooka, instagram, to nie oczekujemy, że nasze dzieci NIE będą tego robić.

Edukacja medialna w rodzinie

- Edukacja medialna rozpoczęta bardzo wcześnie – towarzyszenie dziecku w jego medialnych aktywnościach
- Domowe zasady korzystania z mediów cyfrowych a strategię wychowania cyfrowego (**restrykcyjna** vs. **mediacyjna**)
- **Jakość** kontaktu z treściami cyfrowymi vs. **ilość** czasu
- Modyfikacja zachowań dorosłych (jeżeli wprowadzimy zasady, to stosujemy się do nich także i my)

Rozwiązania – co możemy zrobić

- Najpierw muszę sprawić, aby dziecko, nastolatek zainteresował się tym, co się wokół niego dzieje, poszerzać jego zainteresowania, perspektywę.
- Zadbać o rozwinięcie jego zachowań prospołecznych, altruistycznych i empatycznych.
- Offline = online (aktywności społeczne online to często przedłużenie aktywności społecznej offline i odwrotnie).
- Działania profilaktyczne, ale nakierowane na pokazywanie alternatyw i wartości pozytywnych.
- **Rozmowa z dzieckiem.**

Rozmowa

- **Ponad 40% nastolatków nigdy lub prawie nigdy** nie otrzymało od rodziców porady o tym, jak bezpiecznie korzystać z internetu.
- **Ponad 60%** nigdy lub prawie nigdy nie otrzymało pomocy od nauczyciela po napotkaniu niepokojącej treści w internecie (EU Kids Online 2019).

Strony o edukacji medialnej

- Cybernauci.edu.pl
- dzieckowsieci.pl
- edukacjamedialna.edu.pl
- Necio i Sieciaki: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (kampanie społeczne, materiały, artykuły, poradniki, wywiady, podcasty, materiały do druku, telefon zaufania)

Zabezpieczanie urządzeń przed nieodpowiednimi treściami

- YouTube Kids
- Kontrola rodzicielska (programy opiekuńcze)
- Odpowiednie ustawienia przeglądarki
- PEGI

Bezpieczniejsze odkrywanie

Materiały dla rodziców

Filmy dla całej rodziny

Zabawa na dowolnym ekranie

Aplikacja stworzona z myślą o dzieciach.

Stworzyliśmy YouTube Kids, aby dzieci mogły w łatwiejszy i ciekawszy sposób odkrywać świat, oglądając filmy online. Dążyliśmy też do tego, by rodzice i opiekunowie mogli w prostszy sposób wspierać swoje dzieci podczas rozwijania ich nowych zainteresowań.

- Główna
- Na czasie
- Subskrypcje

BIBLIOTEKA

- Historia
- Do obejrzenia
- Podoba mi się
- miło
- Pokaż więcej

SUBSKRYPCJE

Show 40 more

Niektóre wyniki zostały usunięte, ponieważ włączony jest tryb ograniczonego dostępu.

FILTR

Peppa Pig Świnka Peppa po Polsku | Swinki Peppy Super Mix | Bajki Po Polsku

Peppa Pig Polski - Kanał Oficjalny • 1,8 mln wyświetleń • 2 miesiące temu
Witajcie na Oficjalnym Kanale Świnki Peppy na YouTube! Życzymy dobrej zabawy i nie zapomnijcie o subskrypcji: ...

Peppa Pig Świnka Peppa po Polsku najlepsze odcinki - NA ŻYWO

Peppa Pig Polski - Kanał Oficjalny • 1 tys. oglądających
Witajcie na Oficjalnym Kanale Świnki Peppy na YouTube! Życzymy dobrej zabawy i nie zapomnijcie o subskrypcji: ...

AKTUALNIE NA ŻYWO

Peppa Pig Świnka Peppa po Polsku | Swinka Peppa Jest Chory | Bajki Po Polsku

Peppa Pig Polski - Kanał Oficjalny • 56 tys. wyświetleń • 1 dzień temu
Witajcie na Oficjalnym Kanale Świnki Peppy na YouTube! Życzymy dobrej zabawy i nie zapomnijcie o subskrypcji: ...

Nowy

Świnka Peppa - Gwizdanie

Jon Lord • 2 mln wyświetleń • 5 lat temu

Peppa Pig Świnka Peppa po Polsku | Malowanie świnką peppa | Bajki Po Polsku

Tryb ograniczonego dostępu

Tryb ograniczonego dostępu pomaga ukryć filmy zawierające treści, które mogą być przeznaczone dla osób dorosłych. Żaden filtr nie jest skuteczny w 100%, ale po włączeniu tego trybu unikniesz większości takich treści.

Ustawienie trybu ograniczonego dostępu będzie dotyczyć tylko tej przeglądarki.

WŁĄCZ TRYB OGRANICZONEGO DOSTĘPU

Włączenie trybu ograniczonego dostępu na stałe uniemożliwia innym osobom zmianę jego ustawień w tej przeglądarce.

Włącz tryb ograniczonego dostępu na stałe w tej przeglądarce

Wszystko Filmy Grafika Wiadomości Mapy Więcej Ustawienia Narzędzia

Okolo 5 070 000 wyników (0,35 s)

Peppa Pig Świnka Peppa po Polsku | Świnka Peppa na placu zabaw ...

YouTube · Peppa Pig Polski - Kanál Oficjalny

Peppa Pig Świnka Peppa po Polsku | Swinky Peppy Super Mix 8 ...

<https://www.youtube.com/watch?v=KQcgvVHVqPw>

17 lip 2018 - Przesłany przez: Peppa Pig Polski - Kanál Oficjalny

Witajcie na Oficjalnym Kanale Świnki Peppy na YouTube! Życzymy dobrej zabawy i nie zapomnijcie o ...

Świnka Peppa Po Polsku Nowe Odcinki | Świnka Peppa ... - YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=MQd7Gk8LKM8>

16 lip 2018 - Przesłany przez: Fantastic Cartoons

subskrybować!!! Świnka Peppa Po Polsku Nowe Odcinki | Świnka Peppa

- 1 Ustawienia wyszukiwania
- 2 Języki (Languages)
- Włącz filtr SafeSearch
- Ukryj wyniki prywatne
- Szukanie zaawansowane
- Historia
- Pomoc dotycząca wyszukiwania

Więcej obrazów

Świnka Peppa

Serial

Ten program telewizyjny podobał się 64% użytkowników

Użytkownicy Google

Świnka Peppa – brytyjski serial animowany, opowiadający codzienne życie antropomorficznej świnki Peppy. Serial skierowany głównie do dzieci w wieku przedszkolnym, nadawany na kanale MiniMini+ a kiedyś w środowiej Wieczorynce w TVP1. Wikipedia

Pierwszy odcinek: 31 maja 2004

Piosenka przewodnia: Peppa Pig Theme Song

Obsada: Morwenna Banks, John Sparkes, Harley Bird, WIĘCEJ

Sieci: Cartoon Network, Channel 5, Nick Jr. Too, Nick Jr., Viacom International Media Networks Europe

Twórcy programu: Neville Astley, Mark Baker

Co jeszcze możemy zrobić?

- Ustawić własną playlistę bajek, bezpiecznych dla dziecka
- Jeśli trafisz na złe treści – zgłaszaj je (np. YouTube je zablokuje lub usunie – czasem usunie nawet cały kanał)
- Korzystać z serwisów typu VOD – mają bezpieczny tryb dziecięcy
- Nie zostawiać dziecka bez kontroli, ale:
- **Pamiętajmy o roli wczesnej edukacji medialnej - jest lepsza od wszystkich zakazów i narzędzi kontroli**

Programy kontroli rodzicielskiej

- Programy tego typu dają możliwość filtrowania treści, kontrolowania czasu i aktywności dziecka online itp.
- Są dostępne w sklepach online właściwych dla danego systemu operacyjnego.
- Część programów i aplikacji kontroli rodzicielskiej udostępnianych jest gratis, za inne trzeba zapłacić.
- Zdarzają się również propozycje darmowych programów z płatnymi dodatkowymi funkcjonalnościami.
- Duża grupa programów działa na zasadzie abonamentu. Zazwyczaj w okresie próbnym można przetestować możliwości programu.
- Warto zwrócić uwagę, czy wybrany przez nas pakiet do kontroli rodzicielskiej umożliwia zabezpieczenie kilku urządzeń jednocześnie.

Propozycje programów:

- <https://parentalcontrolnow.org/najlepsze-darmowe-aplikacje-do-kontroli-rodzicielskiej-w-2021/>
- <https://www.pcworld.pl/ranking/Najlepsze-aplikacje-do-kontroli-rodzicielskiej-2022-przegląd,426830.html>
- <https://pl.software.fish/parental-control/best-parental-control-apps>
- <https://pl.wizcase.com/parental-control/>

Rekomendowane: Beniamin; Kid Logger; Norton Family Protection; Quostudio

Telefon dla rodziców

Rodzice, którzy nie wiedzą, jak rozmawiać z dziećmi na temat bezpieczeństwa w sieci, lub ci, których dziecko miało kontakt ze szkodliwymi treściami i nie wiedzą jak na tę sytuację zareagować, mogą skorzystać z bezpłatnej linii:

- **116 111** (telefon zaufania dla dzieci i młodzieży) oraz:

Zgłaszanie nielegalnych treści online

Dyżurnet.pl to punkt kontaktowy (hotline), do którego można anonimowo zgłaszać przypadki występowania w internecie treści zabronionych prawem, takich jak:

- materiały przedstawiające seksualne wykorzystanie dzieci (pornografia dziecięca, pedofilia),
- treści o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym.

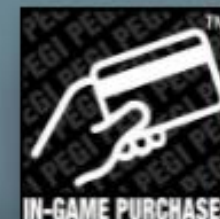
Gry komputerowe a PEGI

- Ogónoeuropejski system klasyfikacji gier (Pan-European Game Information) to system stworzony w celu udzielenia rodzicom w Europie pomocy w podejmowaniu świadomych decyzji o zakupie gier komputerowych.
- Został uruchomiony wiosną 2003 r

DWA POZIOMY INFORMACJI W PRZEWODNIKU: OZNACZENIA WIEKOWE PEGI

DESKRYPTORY TREŚCI

Kompetencje cyfrowe a cyfrowy dobrostan dziecka

Czy dobrostan (ogólny) może być uzależniony od dobrostanu cyfrowego?

Dobrostan – poczucie zadowolenia z fizycznego, psychicznego i społecznego stanu własnego życia.

Dobrostan cyfrowy - to ogólna ocena jakości życia w świecie cyfrowym, która odzwierciedla stopień, w jakim korzystanie z technologii cyfrowych przyczynia się do dobrej jakości życia użytkowników.

Zdjęcie ze strony: <https://swgfl.org.uk/topics/digital-wellbeing/>

Dobrostan cyfrowy, aspekty:

1. **Komunikacja społeczna:** rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i społecznych użytkowników; możliwość utrzymywania relacji z innymi ludźmi.
2. **Emocje i zdrowie psychiczne:** poziom stresu, lęku i samopoczucia, ogólna satysfakcja z życia.
3. **Zdrowie** – odpowiednia ilość snu, przebywanie na świeżym powietrzu, ruch, sprawność fizyczna.
4. **Edukacja i rozwój:** dostęp do wiedzy, szkoleń, możliwość rozwijania się i zdobywania nowych umiejętności.

Jak pomóc dziecku osiągnąć dobrostan?

- Pomagaj mu zarządzać czasem ekranowym.
- Przypominaj, aby stawiało na jakość odbieranych treści.
- Zachęcaj do aktywności cyfrowych innych niż bierne „scrollowanie” treści .
- Zachęcaj do korzystania tylko z tych aplikacji, które są naprawdę potrzebne (selekcja)
- Zaproponuj wyłączenie opcji wysyłania powiadomień
- Pomóż dziecku zbudować życie offline.

Dziękuję za uwagę

Agnieszka Iwanicka